

ΜΕΤΕΚΛΟΓΙΚΑ, ΠΑΝΕΘΝΙΚΕΣ, ΜΕΡΑΡΧΙΕΣ και άλλες Ελληνοκεντρικές φαιδρότητες**ΜΝΗΜΕΣ ΥΠΟΑΝΑΠΤΥΞΗΣ...**

«Τι θα πει αυτός ο όρος πανεθνική; Εμείς και οι Κύπριοι είμαστε το ίδιο έθνος;» Χαρίλαος Φλωράκης

Η ιδεολογία της Κυπριακής δεξιάς έχει φυσικά εξελιχθεί στο συλ (αποδέχεται εκφραστικά τουλάχιστον τη δημοκρατία, την ανεξαρτησία κλπ.). Η βαθύτερη ουσία της ωστόσο παραμένει αναλλοίωτη από τη δεκαετία του '20. Είναι μια ιδεολογία ραγιαδισμού - δουλοπρέπειας που χρησιμοποιεί τον Ελληνοκεντρικό εθνικισμό για να δημιουργεί ένα κλίμα αυταρχισμού και υποταγής ώστε να προωθεί η άρχουσα τάξη (που είναι βασικά αγγλόφιλη και δυτικόφιλη όπως και η Ελληνική) τα οικονομικά και πολιτικά της συμφέροντα. Η απρόσμενη εκλογική νίκη της δεξιάς το Φεβράριο του '93 για χίλιους ψήφους θα μας φέρει και πάλι αντιμέτωπους με αυτή τη σούπα της υποανάπτυξης. Οι διακυρήξεις για «πανεθνικές», «μεραρχίες» κ.λ.π. είναι ένα ιδεολογικό πλαίσιο που προωθεί η δεξιά για να επιβάλει ουσιαστικά ένα πνεύμα υποταγής στο λόγο της και εθνικιστικής κάλυψης για τις επιλογές της δυτικόφιλης ηγεσίας της. Ως συνήθως κάποιοι θα τρώνε γαλανόλευκη και θα ηδονίζονται γιατί υπακούουν και κάποιοι άλλοι θα αποφασίζουν και θα διευρύνουν την εξουσία τους και τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς. Θα δίνουν βέβαια και λίγο ρουσφέτι στους υποτακτικούς. Ας αναλύσουμε λοιπόν τον άξονα της πολιτικής της νέας δουλοπρέπειας - τις διακηρύξεις για πανεθνικές μεραρχίες κλπ.

Η «ΠΑΝΕΘΝΙΚΗ» ΣΑΝ ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ ΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.

Αυτές οι διακηρύξεις που βομβαρδίζουν τον ανυπεράσπιστο πολίτη από τα ελεγχόμενα ΜΜΕ εμφανίζονται για την ώρα σαν υπαλλακτικά μέτρα. Αν φύγει ο ΟΗΕ θα έρθει η μεραρχία, αν συμφωνήσουν όλοι θα γίνει η πανεθνική. Πίσω βέβαια από τη διστακτικότητα των νέων κυβερνώντων, βρίσκεται ο φόβος της ιστορικής μνήμης. Η αρχή «η Κύπρος αποφασίζει...» είναι ένα κεκτημένο των Κυπρίων από το '74 και τους αγώνες ενάντια στις παρεμβάσεις των εθνικών κέντρων στην Κύπρο. Είναι άλλωστε γενικά πλέον παραδεκτό ότι η μεραρχία (όταν ήταν στην Κύπρο το '64 - '67) ήταν αντιπαθής στους Κύπριους που την έβλεπαν σαν όργανο της κυβέρνησης των Αθηνών για να επιβληθεί η διχοτόμηση (βλ. ακόμα και τις εθνικόφρονες εφημερίδες «Σημερινή» και «Αλήθεια» τον Απρίλη του '93). Πρέπει να προετοιμαστεί λοιπόν ψυχολογικά το έδαφος με ιστορίες για κινδύνους αφανισμού και προκατασκευασμένα αδιέξοδα.

Η βαθύτερη ουσία της πανεθνικής είναι βέβαια η ανάγκη της κυβέρνησης της δεξιάς και των τοπικών ελίτ να αποφύγουν την ευθύνη για τη λύση του Κυπριακού. Τέτοιες κινήσεις «επανεθνικοποίησης» του Κυπριακού θα βοηθήσουν την ντόπια εξουσία να εθνοπαπαγαλίζει από τη μια και από την άλλη να φορτώνει τις ευθύνες για την οποιονδήποτε λύση στην Αθήνα. Εδώ βρίσκεται και η ουσία της διστακτικότητας των Ελληνικών κυβερνήσεων - η προθυμία της Κυπριακής εθνοφοροσύνης και της ελίτ της εξουσίας να τεθεί υπό την νεοαποικιακή σκεπή των Αθηνών συνεπάγεται και μεγάλο κόστος. Η Αθήνα πρέπει να αναλάβει και πάλι μόνη της τις ευθύνες της «λύσης» (όπως το '59 και το 72-74). Θα βγουν πάλι οι «καλαμαράδες» ένοχοι και οι Κύπριοι εθνικόφρονες και η ηγεσία τους, κούππα άπαννη - ως συνήθως. Η Κυπριακή ελίτ ξέρει πολύ καλά να διαπραγματεύεται την τύχη του νησιού για ανταλλάγματα από αποικιακά και νεοαποικιακά κέντρα εξουσίας. Άσε που στο παιχνίδι των ανταλλαγών θα μπει και η δέσμευση της ελληνικής ελίτ να ανοίξει τους δρόμους της κυπριακής για την ΕΟΚ. Και έτσι θα δικαιολογηθεί και «εθνικά» μια νεοφιλελεύθερη οικονομική πολιτική.

Από την Ελλάδα φαίνεται να εμφανίζονται και πάλι ορισμένοι «πρόθυμοι προστάτες» του νησιού. Ήδη

το ΠΑΣΟΚ απέδειξε ότι το Κυπριακό και η εθνοκαπηλία γενικά, μπορούν να αποδειχθούν χρήσιμες ιδεολογικές φαντασιώσεις για να επιβάλουν τη δίκιά τους ορθολογικοποίηση της εξουσίας με ελληνικά χρώματα. Ολίγος «αριστερίζων» εθνικισμός βοηθά στην κατανάλωση της οικονομικής κρίσης στα Βαλκάνια. Βέβαια το πρόβλημα της λύσης παραμένει και το χειρότερο για τις δύο ελίτ, της Λευκωσίας και της Αθήνας, τα περιθώρια έχουν στενέψει επικίνδυνα. Οι λύσεις είναι δύο και ξεκάθαρες: Ομοσπονδία ή διχοτόμηση. Το πρόβλημα της Κυπριακής δεξιάς ιδιαίτερα, όσο προβάλλουν ξεκάθαρα αυτές οι δύο προοπτικές, είναι ότι πλησιάζει η ώρα της αλήθειας. **Διότι, ως γνωστό, όλα εδώ πληρώνονται.** Και η Κυπριακή δεξιά θα βρεθεί αργά ή γρήγορα μπροστά στο φάντασμα της 15ης του Ιούλη η οποία οδήγησε σ' αυτές τις δύο επιλογές. Και όσο κι αν τσιρίζει ότι «η Κύπρος είναι ελληνική» θα αναγκαστεί να δεκτεί είτε μια διακοινοτική ομοσπονδία (με το δικαίωμα των ελληνόφωνων να κατοικούν στην Β. Κύπρο) είτε τη διχοτόμηση που θα οδηγήσει (με την υπογραφή των εθνικοωρόνων μας) στη προσάρτηση της Β. Κύπρου στο Τουρκικό κράτος. Εκτός βέβαια και αν μας παρασύρουν οι εθνικιστές σε πόλεμο. Σε τέτοια περίπτωση όμως δεν πρέπει να στείλουν μόνο στρατό από την Αθήνα, αλλά και φέρετρα και πλοία για νέους πρόσφυγες.

Αξίζει ωστόσο να εξετάσουμε και τα δομικά - ιστορικά συνεπαγόμενα μιας νέας διαδικασίας εξάρτησης της Κύπρου από την Αθήνα.

Η ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΟ-ΑΠΟΙΚΙΑΚΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ: πώς η ένωση έφερε τη διχοτόμηση

Η εμπειρία της κυπριακής ιστορίας είναι εκ- φραστική μιας γενικότερης ή δομικής αλήθειας. Η εμπλοκή του Ελληνικού κράτους στην Κύπρο έφερνε πάντα μαζί της και την εμπλοκή του Τουρκικού κράτους. Το αίτημα για ένωση έφερε το αίτημα για διχοτόμηση. Η Κυπριακή κοινωνία σύρθηκε στη σημερινή τρισάθλια κατάσταση διότι αντί να ζει στο δικό της ιστορικό χρόνο υποχρεώθηκε να ζει με τους ηλίθιους εθνικούς καυγάδες των αναγνωστικών του δημοτικού της Αθήνας και της Αγκυρας. Αντί να διεκδικούμε σήμερα το δικαίωμα για πραγματική ζωή και κοινωνική απελευθέρωση, αναγκαζόμαστε ακόμα και ασχολούμαστε με τα χρώματα των σημαίων στην Πύλα.

Μέχρι το 1955 το κυπριακό ήταν ζήτημα αποικιοκρατίας - ένα ζήτημα δηλαδή ανάμεσα στους κατοίκους της Κύπρου και την Βρετανική Αποικιοκρατία. Η μετατροπή του κυπριακού ανταποικιακού κινήματος όμως σε αίτημα προσάρτησης της Κύπρου σε κάποιο άλλο κράτος (της Αθήνας ή της Αγκύρας) είχε βαθιές ρίζες. Πήγαζε σε ένα μεγάλο βαθμό απ' την μακροχρόνια προσπάθεια των κυρίαρχων ομάδων της κυπριακής κοινωνίας (εκκλησιαστική ελίτ, το στρώμα των νέων διανοουμένων που σπούδασαν στην Αθήνα και διψούσαν για εξουσία, τις νέες αστικές τάξεις των Τουρκόφωνων και Ελληνόφωνων) να διασπάσουν την ταξική ενότητα των κατωτέρων τάξεων (χωρίζοντας τους σε Έλληνες και Τούρκους), και να επιβάλουν το δικό τους λόγο-εξουσία στον πληθυσμό. Ταυτόχρονα όμως αυτή η μεταστροφή πήγαζε και από την έλλειψη αποτελεσματικών αντιστάσεων. Έτσι ενώ οι κομμουνιστές, οι τοπικιστές και αρκετοί φιλελεύθεροι έβλεπαν με αντιπάθεια ή σκεπτικισμό το ζήτημα της ένωσης από την δεκαετία του 1920, προοδευτικά σύρθηκαν σε μια υποταγή στον Ελληνο-ενωτικό λόγο από το 1930 ως το 50. Οι αντιστάσεις και ο σκεπτικισμός έμειναν στα υπόγεια μέχρι το 1960. Εμφανίστηκαν για ένα διάστημα (έστω και έμμεσα) στις μαζικές εκδηλώσεις για την Αυτοκυβέρνηση το 1947 για να υποχωρήσουν πάλι όταν η ηγεσία της Αριστεράς σύρθηκε στο εθνικιστικό πλαίσιο συζήτησης της δεξιάς («ένωση και μόνο ένωση»). Σήμερα βέβαια είναι εύκολο να ακούσεις το σχόλιο «εγώ ενόμιζα ότι η Ανεξαρτησία ήταν καλύτερη λύση τζιαι πριν το 60». Δημόσια όμως κανείς δε μιλούσε. Το 1950 (είτε με ενθουσιασμό είτε με απειλές αφορισμού) η τεράστια πλειοψηφία των ελληνόφωνων ζήτησε ένωση οριστικοποιώντας τη μεταστροφή του ανταποικιακού κινήματος σε κίνημα προσάρτησης στο κράτος των Αθηνών.

Η Εθναρχία (η ηγεσία της δεξιάς ουσιαστικά) επέμενε στην εθνοποίηση του αντι-αποικιακού αγώνα εν μέρει για να διασφαλίσει την ηγεμονία της και εν μέρει για να εμποδίσει την άνοδο της Αριστεράς.

Έτσι επέμενε στην εμπλοκή του Ελληνικού κράτους αρνούμενη ακόμα και το 1954 την πρόταση της Ινδίας να εγείρει το ζήτημα στον ΟΗΕ με στόχο την Ανεξαρτησία. Κάτι το οποίο θα αποδεχόταν το 1960 κάτω από πίεση και με χειρότερους όρους.

Σήμερα οι εθνικόφρονες θέλουν να ξεχνούν πως παρέμβηκε τότε το ελληνικό κράτος (ή το «εθνικό κέντρο» γι' αυτούς). Τον Αύγουστο του 1955, 5 μήνες μετά την ΕΟΚΑ, η Μεγάλη Βρετανία διοργάνωσε μια τριήμερη διάσκεψη στο Λονδίνο ανάμεσα στην Αγγλία, Ελλάδα και την Τουρκία - αποκλείοντας τους Κυπρίους. Εκείνη η διάσκεψη (που απέτυχε αρχικά) ήταν η πρώτη επίσημη εμπλοκή της Τουρκίας στην Κύπρο τον 20όν αιώνα. Ότι ακολούθησε με το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης στη συμφωνία του 60 και το πραξικόπημα και την εισβολή του 74 πήγαν δομικά και νομικά απ' εκείνη τη διάσκεψη του 1955. Η για να το πούμε πιο καθαρά και πιο σκληρά - **Το Ενωτικό κίνημα προσκάλεσε την Ελλάδα να παρέμβει και η Ελλάδα παρεμβαίνοντας έφερε μαζί της και την Τουρκία.** Αυτή την αλήθεια (όπως και το γεγονός ότι το κράτος των Αθηνών συνηγόρησε επανειλημμένα για την διπλή ένωση τη δεκαετία του 60) προσπαθεί να κρύψει η παιδιαρώδης επιμονή στον «Τουρκικό επεκτατισμό» σαν την εξήγηση του τι πήγε στραβά στην κυπριακή ιστορία. Υπήρχε και υπάρχει Τουρκικός κρατικός επεκτατισμός όπως υπάρχει και Ελληνικός κρατικός επεκτατισμός. Και επειδή και τα δυο κράτη είναι μέλη του Δυτικού συστήματος εξουσίας η παρέμβαση του ενός θα έφερνε αναπόφευκτα και τον άλλο. Με δεδομένο τον πολιτιστικό πλουραλισμό της Κύπρου και το ανεξαρτησιακό αίσθημα που εμφανίστηκε ανοικτά τη δεκαετία του 60, η διχοτόμηση ήταν το πιο λογικό επακόλουθο του ένωτισμού.

KANEI ΣΙΟΡ!

Η πανεθνική θα είναι φιάσκο όπως ήταν και η τριμερής του '55 αλλά θα δέσει την Κύπρο πιο στενά στο αποικιακό άρμα των Αθηνών και θα δικαιολογήσει την παραπέρα παρέμβαση της Αγκύρας στη Β. Κύπρο. Ταυτόχρονα θα είναι και μια προσπάθεια να εμπεδωθεί και η τοπική εξουσία των εθνικιστών. Το «η Κύπρος αποφασίζει...» το μισούν γιατί ακριβώς εκφράζει τη διάθεση των Κυπρίων για αυτοκαθορισμό. Ενώ η πανεθνική όπως και η ένωση παλιά ήταν και είναι δηλώσεις δουλοπρέπειας. «Εμείς πάντως θα αντισταθούμε, όσοι και νάναι», όπως έγραψε και ο Δώρος Λοίζου. Η για να το πούμε και πιο απλά και Κυπριακά **«κανεί σιόρ, κανεί. Εν δικαιούμαστε τζιαι μεις ένα τόπο να αναπνέουμε ελεύθεροι»; Μεγαλώστε επιτέλους. Γιατί είναι και οιδοιπόδιο το πρόβλημα.**

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:traino:no_10:eklogika&rev=1598454614

Last update: 2025/04/20 19:47

